

Valtuustoaloite päihde- ja mielenterveysneuvoston perustamiseksi Tampereelle

Tampereen kaupungissa on toiminut vuosien ajan menestyksekkäästi mm. Vanhusneuvosto, Vammaisneuvosto sekä Maahanmuuttajaneuvosto. Sen sijaan päihde- ja mielenterveysneuvostoa ei ole perustettu, vaikka päihde- ja mielenterveysongelmat ovat yleisiä kaupungissamme.

Jätin syyskuussa 2011 valtuustoaloitteen päihde- ja mielenterveysneuvoston perustamiseksi Tampereen kaupunkiin. Nyt 9 vuotta myöhemmin, teen uuden valtuustoaloitteen neuvoston perustamiseksi. Useissa Suomen kaupungeissa ja kunnissa on perustettu mielenterveysneuvostoja. Mielenterveysneuvostoja on perustettu mm. Ylöjärvelle ja Ouluun sekä päihde- ja mielenterveysneuvosto Kemiin.

Tampereen kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2020, että Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin mielenterveys- ja päihdepalvelut yhdistyvät. Integraatiossa osa Tampereen kaupungin mielenterveys- ja päihdepalveluita siirtyy Taysin psykiatrian toimialueen vastuulle vuoden 2021 alusta lähtien. Integraatio koskee aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluja. Nuoriso- ja lastenpsykiatria eivät ole mukana yhdistymisessä, myös jalkautuva päihdetyö jää edelleen Tampereen kaupungille. Kaupungin toiminnoiksi jäävät lisäksi perusterveydenhuollon mielenterveystiimit, nuorisopsykiatrian poliklinikka, selviämis- ja katkaisuhuoltoasema, asumispäivystys ja tukiasumisen yksikkö Tastu, päihtyneiden päivätoimintakeskus Huoltso sekä kotiin suunnattu tuki mielenterveys- ja päihdeasiakkaille Konsti. Hatanpään sairaalan psykogeriatrian osastot jäävät edelleen kaupungin toiminnoiksi.

Päihde- ja mielenterveysneuvoston tulisi olla yhteistyöelin päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn ja mielenterveyden edistämiseen liittyvissä asioissa. Tampereen kaupungin mielenterveys- ja päihdeneuvosto tulisi olla Tampereen kaupungin alueella toimivien mielenterveys- ja päihdetyön julkisten ja kolmannen sektorin toimijoiden muodostama yhteistyöryhmä. Neuvostoon tulisi kuulua myös päihde - ja mielenterveyskuntoutujien sekä heidän omaistensa edustus. Mielenterveys- ja päihdeneuvoston tehtäviin kuuluu mm. edistää mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ja heidän omaistensa sekä heitä edustavien järjestöjen osallistumista mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseen ja ennaltaehkäisevään työhön.

Mielenterveys- ja päihdeneuvosto toimisi yhteisenä keskustelufoorumina, jonka toiminta tukee julkisen ja kolmannen sektorin mielenterveys- ja päihdetyön koordinoitua, mahdollisten yhteisten hankkeiden toteuttamista sekä vuorovaikutuksen syntymistä mielenterveys- ja päihdetyön eri vaiheissa eri toimijoiden kesken.

Yhteistyön tavoitteina ja neuvoston tehtävinä voisivat olla esim.

- mielenterveys- ja päihdetyön ajankohtaisista asioista tiedottaminen
- edunvalvonta: kannanotot ja tiedotteet
- kunnallisten päättäjien informoiminen
- kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä ja toteuttamisessa

- neuvosto voi valmistella myös kunnan strategian päivitystä
- edistää Tampereen päihde- ja mielenterveystyötä tekevien ja/tai asiakkaita kohtaavien viranhaltijoiden, järjestöjen sekä kunnan päätöksentekoon osallistuvien yhteistoimintaa
- selvittää ja kehittää kunnan eri toimijoiden välistä yhteistyötä päihde- ja mielenterveyspalveluiden alueella, seurata niiden alueellista saatavuutta ja tasa-arvoa sekä kehittää palveluita kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman linjausten mukaisesti.
- seurata kunnan päihde- ja mielenterveystyöhön liittyvien tarpeiden toteutusta
- edistää päihdeiden käytön ehkäisyyn ja mielenterveyteen liittyvien näkökulmien huomiointia kunnan päätöksenteossa
- tehdä strategisia suunnitelmia, esityksiä ja aloitteita sekä antaa myös lausuntoja, kehittämissuunnitelmia ja kannanottoja kunnan eri toimijoille päihde- ja mielenterveyteen liittyvissä asioissa.
- neuvoston tehtävänä on myös päivittää kunnan mielenterveys- ja päihdesuunnitelma, sekä seurata sen toteutumista. Suunnitelma sisältää kunnan päihde- ja mielenterveystyön kokonaissuunnitelman joka seuraa kuntalaisten psyykkistä hyvinvointia ja ennaltaehkäisevää päihdetyötä.
- seurata Pirkanmaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta, laatua ja resursseja
- seurata ja omalta osaltaan kehittää tulevaisuuden maakunnallista sote-yhteistyötä.

Esitän, että Tampereen kaupunki perustaa päihde- ja mielenterveysneuvoston, jonka kokoonpano, tavoitteet ja tehtävät määritellään esim. edellä mainittuihin tavoitteisiin ja tehtäviin perustuen.

Tampereella 7.9.2020

Aila DüNDAR-JÄRVINEN

Tampereen kaupunginvaltuuston 1.varapuheenjohtaja (sd)